

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

**Euroopa Sotsiaalfondi projekti 2014-
2020.3.02.001.01.15-0001
“TÖÖTURUTEENUSTE OSUTAMINE
TAGAMAKS PAREMAID VÕIMALUSI
HÕIVES OSALEMISEKS”
PROJEKTIAUDIT**

**toetuse saaja: Eesti Töötukassa
rakendusüksus: Sihtasutus Innove**

Lõpparuanne

ESF-137/2017

20.12.2017

RAHANDUSMINISTEERIUM

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemus:

Auditi töörühm jõudis auditi toimingute läbiviimise tulemusena järeldusele, et toetuse saaja tegevus projekti rakendamisel on olulises osas¹ vastavuses kehtivate õigusaktidega. Kuid puudusi esines puhkusetasu arvestamisel, palgatoetuse ja koolituskulude hüvitamise eesmärgipärase kasutamise osas, mis tõi kaasa mitteabikõlblikke kulusid.

Märke struktuuritoetuse registris²:

Ø märkustega, väheolulised tähelepanekud.

Projekti audit on läbi viidud vastavuses rahvusvaheliste siseauditeerimise kutsetegevuse standarditega.

Projekti audit lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Täname auditeeritavat auditi läbiviimise ajal osutatud kaasabi, vastutulelikkuse ja koostöö eest.

¹ Auditi töörühm on teostanud auditi toimingud asjatundlikult ja nõutava ametialase hoolega. Auditi tulemusena antakse auditeeritud objekti kohta **põhjendatud kindlustunne**, võttes arvesse võimalikku auditi riski, et isegi suhteliselt olulised ebatäpsused võivad jääda avastamata.

² **Olulised tähelepanekud** on leiud, mis omavad või võivad omada finantsmõju (st mitteabikõlblikud kulud). **Väheolulised tähelepanekud** on leiud, mis ei oma finantsmõju, kuid mille lahendamine aitab toetuse saajal vähendada riske projekti edukal elluviimisel.

A - OSA

1. Auditi objekt ja auditeeritud kulud

1.1 PROJEKTI ÜLDANDMED	
Rakenduskava	Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020
Prioriteetne suund	Tööturule juurdepääsu parandamine ja tööturult väljalangemise ennetamine
Meede	3.2 Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks
Projekti number struktuuritoetuse registris (edaspidi SFOS)	2014-2020.3.02.001.01.15-0001
Projekti nimetus	Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks
Toetuse saaja ja partner(id):	Eesti Töötukassa. Kontaktisik: Vilma Mand
Taotluse rahuldamise otsuse (otsuse muutmise) number ja kuupäev	Tervise- ja tööministri 4.12.2014 käskkiri nr 222; muutmine 02.09.2015 a käskkiri nr 127.
Rakendusüksus	Sihtasutus Innove
Projekti kulude abikõlblikkuse periood	01.11.2014–31.12.2020
1.2 AUDITI LÄBIVIIMISE INFO	
Alus	Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 11 lg 3 ning Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna struktuuritoetuse auditeerimise 2017. a tööplaan ³ .
Eesmärk	Hinnang struktuuritoetuse eesmärgipärasele ja õiguspärasele kasutamisele vastavalt Vabariigi Valitsuse 07.08.2014. a määruse nr 127 „Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse andmise ja kasutamise auditeerimine ” § 4 lõikele 1.
Auditi läbiviija(d)	Viktoria Koljagina, Ernst & Young Baltic AS (auditi läbiviija); Diana Talpsepp, Ernst & Young Baltic AS (auditi läbiviija); Kati Luukas, Ernst & Young Baltic AS (auditi juht); Keiu Rõa, Ernst & Young Baltic AS (auditi eest vastutav isik).
Auditi läbiviimise aeg	28.09.2017 – 20.12.2017. Sealhulgas kohapealsed toimingud 10.10.2017, 11.10.2017, 19.10.2017, 25.10.2017 a.
Metoodika	Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna “Projektiauditi käsiraamat”.

³ Tööplaan koostatakse lähtuvalt statistilise valimi moodustamise metoodikast, mille kohaselt on kõikidel projektidel võrdne võimalus valimisse sattuda.

Toimingud toetuse saaja juures	<p>Kohapealsete toimingute käigus projekti rakendamisega seotud isikute intervjuerimine ning järgneva analüüs ja hindamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> · projekti tegelik teostamine, · projekti rakendamist kajastav dokumentatsioon, · kulude abikõlblikkus, · projektiga seotud raamatupidamise korraldus, · omafinantseeringu olemasolu, · struktuurifondide sümboolika kasutamine.
Valimi meetodika (kui kohaldub)	<p>Olukorras, kus projektiga seotud kuludokumente oli palju, ei olnud mõistlik testida kuludokumentide üldkogumit 100%-liselt ning projekti kuludokumentidest moodustati valim. Valimi moodustamisel lähtuti statistilise valimi moodustamise, MUS meetodist.</p> <p>Valimi moodustamise esimeses etapis määrati projekti tehingute üldkogum:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) VMT 42745 kuluread, kokku 443 rida summas 112 568,8 eurot; 2) VMT 43828 kuluread, kokku 452 rida summas 117 569,16 eurot. <p>Valimi moodustamise teises etapis määrati valimi parameetrid. Statistilise valimi moodustamisel võeti usaldusnivooks 80%, aktsepteeritava vea suuruseks üldkogumist oli 2% ning oodatud vea suuruseks 0,2% üldkogumist. Määratud parameetritele tuginedes kujunes valimi intervall.</p> <p>Valimi moodustamise kolmandas etapis moodustati kuludokumentidest valim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) VMT 42745 valimi suuruseks on 91 unikaalset kulurida summas 37370,47 eurot; 2) VMT 43828 valimi suuruseks on 92 unikaalset kulurida summas 39302,36 eurot;
1.3 AUDITEERITUD KULUD (auditi ulatus)	
Deklareeritud kulude aluseks olevad väljamaksed (väljamaksetaotluse SFOS nr, kuupäev, abikõlblik summa eurodes)	<p>SFOS nr 42745; 27.09.2016; deklareeritud 112 568,80 EUR, auditeeritud 37 370,47 EUR.</p> <p>SFOS nr 43828; 13.01.2017; deklareeritud 117 569,16 EUR, auditeeritud 39 302,36 EUR.</p>
Toetuse ja omafinantseeringu osakaal abikõlblikest summadest (%)	<p>Toetus:</p> <p>VMT 42745 85% ESF toetus – 31 764,90 EUR 15% Riiklik kaasfinantseering – 5 605,57 EUR Omafinantseering: 0%</p> <p>VMT 43828 85% ESF toetus – 33 407,01 EUR 15% Riiklik kaasfinantseering – 5 895,35 EUR Omafinantseering: 0%</p>

Valimi suurus (eurodes; % deklareeritud abikõlblikust summast)⁴	37 370,47 EUR, 33,20%				
	39 302,36 EUR, 33,43%				
Väljamaksetaotluse number: 42745	TOETUS			OMA-FINANTSEERING	KOKKU
	Kokku	EL fond	riiklik toetus		
Leitud vea määr (%)⁵	0%				
Väljamaksetaotluse number: 43828					
Leitud vea määr (%)	0%				

2. Piirangud

Käesolev aruanne on koostatud sõltumatuse ja objektiivsuse põhimõtetest lähtudes.

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 24 punkti 10 alusel on toetuse saaja kohustatud andma audiitori kasutusse tema nõutavad andmed ja dokumendid ning võimaldama audiitoril viibida projektiga seotud ruumides ja territooriumil. Eelnevast tulenevalt järelavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad projekti raames teostatud tegevusi korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad projektidele hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järelused võinud olla teistsugused.

⁴ Kui ei auditeeritud valimi alusel, märgitakse valimi suuruseks väljamaksetaotluse summa eurodes ja auditeeritud kulude osakaaluks 100%.

⁵ Mitteabikõlblike kulude osakaal tegelikult auditeeritud kuludest (%). Kui auditeeriti valimi alusel, siis mitteabikõlblike kulude osakaal valimi mahust.

B-OSA

AUDITI TULEMUSED

1. Struktuuritoetuse eesmärgipärane kasutamine

Struktuuritoetust on kasutatud olulises osas otstarbekalt ja sihipäraselt, vastavalt projekti eesmärkidele ja rakendamise tingimustele, välja arvatud järgmistel juhtudel:

Väheoluline tähelepanek 1.1 – Toetuse saaja ei ole abikõlbliku puhkusetasu arvestamisel lähtunud proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajast.

Vabariigi Valitsuse 01.09.2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ § 3 lg 1 järgi on abikõblikud järgmised personalikulud:

- puhkusetasu proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga ja vastavalt seaduses sätestatud korrale;
- seadusest tulenevad maksud ja maksed sama paragrahvi punktides 1–3 nimetatud kuludelt.

Tuvastasime, et väljamaksetaotluses nr 42745 ei olnud kolme töötaja abikõblikku puhkusetasu arvestatud proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga (vt aruande lisa 1):

- töötaja R.A puhul oli abikõblikuks arvestatud puhkusetasu 5 päeva eest, kuid tegelikult tekkis antud töötajal projekti heaks töötatud ajal 4,76 puhkusepäeva, mis kokkuvõttes annab 11,51 EUR mitteabikõblikku kulu;
- töötaja T.A puhul oli projekti heaks töötatud ajal tekkinud puhkuse päevi 51,18, kuid puhkuse alguse hetkeks oli 40,10 päeva juba ära kasutatud ning puhkuse päevade jääk moodustas ainult 11,08 päeva. Puhkusetasu maksti 20 päeva eest projekti vahenditest, mis kokkuvõttes annab 416,08 EUR mitteabikõblikku kulu.

Kokku moodustavad tuvastatud mitteabikõblikud kulud 427,59 EUR, mis sisaldab sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu.

Auditiitori täiendav kommentaar: Täiendava uuringu käigus selgus, et rakendusüksus töötab sellise põhimõttega et, kui projekti jooksul toimub puhkusetasu ettemaksmine, st kui makstakse puhkusetasu enne, kui seda puhkuseraha on teenitud, siis see on vastuvõetav. Töötukassa sõnul aasta lõpus nad enda jaoks teevad küll inventuuri selles osas, kuid mingeid tagasimaksmist ega tasaarveldust ei tehta. 2015.a oli erand, kuna töötajad sattusid projekti ning oli mõistlik kohe teha vajalikud tasaarveldused samal aastal. Reeglina tasaarveldust tehakse siis, kui projekt lõpeb või kui töötaja lahkub projektist. Sel juhul tehakse puhkusetasude kohta inventuuri ja selle tulemusel vastavalt vajadusele ka viiakse mitteabikõblikud kulud kuludest välja. Ka rakendusüksus kontrollib puhkusepäevade lõplikku abikõblikkust alles projekti lõpus.

Kuna auditeeritava projekti puhul on tegemist siiski pikema projektiga, oleks mõistlik teha inventuuri/tasaarveldust kord aastas. Samuti peaks ka rakendusüksusel olema selge ülevaade arvestusest. Puhkusetasude ettemaksete korral tuleks maksetaotluses kulu eristada selliselt, et oleks arusaadav, et see on tingimuslikult abikõblikuks loetud (mis antud juhul ei olnud tehtud). Sellest on rääkinud Korraldusasutus koolitusel rakendusüksustele ning dokumenteerinud MEMOs 05.12.2016.

Antud juhul väidetavalt inventuur oli ikkagi tehtud töötaja lahkumisel projektist, mida kinnitab audiitorile esitatud tõendusmaterjal:

- T.A töötas ESF projekti jaoks vahemikus 02.02.2015-30.04.2017; töötaja lahkumisel projektist jäi projektist tervikuna hüvitamata 5,44 puhkusepäeva.

- R.A töötas ESF projekti jaoks vahemikus 13.06.2016 – 08.09.2017; töötaja lahkumisel projektist jäi projektist tervikuna hüvitamata 8,4 puhkusepäeva.

Auditeeritavate kulude ulatuses tuvastatud kulud on olemuselt mitteabikõlblikud (sh ei olnud eristatud, et oleks arusaadav, et see on puhkusetasude ettemaksed, mis on tingimuslikult abikõlblik), aga kuna mõlemad töötajad on lahkunud projektist ning tulemuseks on see, et nendel jäid kasutamata puhkusepäevad, reaalselt finantsmõju auditi ulatuses olnud kulude mitteabikõlblik iseloom ei tekitanud, sest vaadeldud kuludes sisaldunud mitteabikõlblikud kulud on asendatud projekti kestel abikõlblike kuludega, ei ole vaja neid kulusid tagasi nõuda.

Risk toetuse saajale:

Esineb vastuolu eelpool viidatud Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 nõuetega. Toetuse saaja ei ole projekti kaasatud töötajate puhkusetasu arvestanud proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajaga. Tuvastatud mitteabikõlbliku kulu moodustab 427,59 EUR puhkusetasude näol.

Kuna antud projekt kestab kuni aastani 2020 ning tõenäoliselt on tegu süsteemse veaga, siis ei ole nii tulevastes kui ka juba varasemalt esitatud väljamaksetaotlustes välistatud analoogsed vead.

Soovitus toetuse saajale:

Soovitame toetuse saajal edaspidi tagada tegevuse vastavus määruses nr 143 sätestatud nõuetele. Lisaks, soovitame teha puhkusetasu inventuuri/tasaarveldust vähemalt kord aastas. Puhkusetasude ettemaksete korral soovitame maksetaotluses eristada kulu selliselt, et oleks arusaadav, et see on tingimuslikult abikõlblikuks loetud.

Toetuse saaja kommentaar:

Kuna määrus sätestab, et puhkusetasu on abikõlblik proportsionaalselt projekti heaks töötatud ajale, siis meie hinnangul ei ole oluline periood, mille eest ta puhkust kasutab vaid see, et kokkuvõttes kasutatav puhkusepäevade arv (ja seega ka puhkusetasu) vastab projekti heaks töötatud ajale.

RM on olnud selle seisukohaga nõus ja loeb need kulud tingimuslikult abikõlblikuks.

Nii on teinud kõik meie toetuse saajad ja SA Innove on seda kaitsnud ka RM erinevatel kokkusaamistel.

Töötaja R.A - Tööleping alates 13.06.16, seega säilitame kuupalga. Lepinguline palk 837, augustis 23 tööpäeva, ühe tööpäeva hind 36,39 ($837/23=36,39$). Puhkuseperioodis 5 tööpäeva $5*36,39=181,96$, kuigi tal oli õigus 4,76 päeval siis oli meil SA Innovega kokkuleppe, et teeme tasaarvelduse kui töötaja lahkub töölt, siis teeme puhkusetasude kohta inventuuri ja selle tulemusel siis vastavalt vajadusele ka viime mitteabikõlblikud kulud kuludest välja.

Töötaja T.A - Töötukassa küll vajadusel teeb tasaarveldusi ja tagasimakseid aasta lõpus. Näiteks 2015. aastal teinud puhkusetasude ümberarvestused ja vähendanud 2015. a väljamaksetaotlust. Lisan NAV väljavõtte. Saadan ka õiend uuesti (see õiend saadeti ka juba eelmise auditi juurde), kus me teavitame SA Innove tasaarveldusest. Tasaarveldus tehti 2015. aasta detsembri väljamaksetaotlusega. Trei Aet tasarvelduse summa kokku oli 549,02.

See koosneb:

16.03-22.03.15 puhkus 7 päeva ja kõik on mitteabikõlblik ja maksud kokku 273,38 eurot (vt õiend)

04.05-10.05.15 puhkus 7 päeva millest 6,9 on mitteabikõlblik ja 0,1 ESF ehk 275,64 eurot (vt õiend)

06.07-26.07.15 puhkus 21 päeva mitteabikõlblik summa 25,68 eurot

28.12.15-10.01.16 puhkus 13 päeva mitteabikõlblik summa 8,22 eurot

25,68 ja 8,22 maksti Innovele tagasi vabatahtliku tagasimakse taotluse alusel: lisan Innove otsuse.

2016. a töötaja T.A puhkusetasu osas tasaarveldust ei tehtud.

Risk rakendusüksusele:

Kuna antud projekt kestab kuni aastani 2020 ning tõenäoliselt on tegu süsteemse veaga, siis ei ole nii tulevastes kui ka juba varasemalt esitatud väljamaksetaotlustes välistatud analoogsed vead.

Tegemist oli valimipõhise auditiga, mille puhul valimisse sattunud töötasud moodustasid kokku 11 132,13 EUR, samas kui VMT töötasude kogusumma oli 40 272,23 EUR. Seega võib sama viga esineda auditeeritud projekti teistes aruandeaasta maksetes.

Soovitus rakendusüksusele:

Soovitame rakendusüksusel kontrollida ning hinnata uuesti antud projekti puhkusetasude abikõlblikkust.

Soovitame RÜ-l täiendavalt kontrollida sama vea võimalikku esinemist auditeeritud projekti teistes aruandeaasta maksetes, et selgitada välja rikkumise ulatus ning vajadusel nõuda tagasi kogu mitteabikõlblik kulu.

Rakendusüksuse kommentaar:

Rakendusüksus (RÜ) on lähtunud 05.12.16 toimunud seminaril edastatud korraldusasutuse juhistest, kuidas arvestada ettemakstud puhkusetasu abikõlblikkust.

Korraldusasutuse selgituse kohaselt „arvepidamise lihtsustamist silmas pidades on võimalik puhkust ette maksta, kuid see on RÜ kaalutusõigus, lähtudes kaasneva halduskoormuse mõistlikkusest. Puhkusetasu ettemaksmist ei kasutata RTK teenindamisel olevate toetuse saajate puhul.

Puhkusetasude ette hüvitamisel peab RÜ tagama selge isikupõhise arvestuse, mille alusel on võimalik veenduda ja tagada puhkusetasude ja nendelt arvestatud kaudsete kulude abikõlblikkus.

Pikemate projektide/programmide puhul on mõistlik teha inventuuri kord aastas, lühemate puhul üks kord projekti lõppedes.

Puhkusetasude ettemaksmise võimaldamine on RÜ kaalutusotsus ning ettemaksete tegemisel tagatakse nende ja kaasnevate kulude abikõlblikkus.“ Lähtuvalt korraldusasutuse juhistest on Innove taganud kulude abikõlblikkuse läbi perioodi 2014-2020 tööprotseduuride struktuuritoetuse maksete menetlemise töökorra lisa 1 punkti 1.20 kontrollküsimuse „Viimasele MT on lisatud ja kontrollitud kogu projekti personali puhkusepäevade arvestus“, mille alusel RÜ kontrollib puhkusepäevade lõplikku abikõlblikkust.

Toetuse saaja on RÜ-le esitanud ülevaate T.A puhkusepäevade arvestusest, mille alusel selgus, et ESF projekti jaoks töötas T.A vahemikus 02.02.2015-30.04.2017 ja tema puhkuste kasutamise osas jäi tal projektist tervikuna hüvitamata 5,44 päeva.

Väheoluline tähelepanek 1.2 – Programmi kitsaskohad ja võimalikud pettuseriskid (tähelepanek väheoluline)

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ §-le 2 lg 1 ja 2:

§ 2. Kulu abikõlblikuks lugemise üldtingimused:

(1) Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud, tekib vastavalt lõigetele 3 ja 4 ning makstakse vastavalt lõikele 5 ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega.

(2) Kulu loetakse põhjendatuks, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus taotluse rahuldamise otsuses või toetuse andmise tingimuste õigusaktis ette nähtud eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks ning see tekib taotluse rahuldamise otsuses või toetuse andmise tingimuste õigusaktis nimetatud toetatavate tegevuste käigus.

Auditi käigus ilmnemised järgmised riskikohad:

- 1) Puudutab väljamaksetaotlust nr 42745.

Auditi toimingute käigus selgus, et vastavalt palgatoetuse maksmise halduslepingule oli töötaja N.B eeldatav (bruto)töötasu suurus kalendrikuus 1400 eurot, mis on ebaproportsionaalselt kõrge võrreldes piirkonna vastava valdkonna keskmise töötasuga. Veebilehe www.palgad.ee palgavõrdluse tulemusel on Ida-Virumaal keskmine juuksuri netopalk 568 eurot (vaadatud 12.10.2017). Maksekorraldusest nähtub, et isik N.B on palka saanud 460 eurot, millest Töötukassa on hüvitanud 230 eurot. Seega on palgatoetust makstud küll õigesti, kuid esineb märkimisväärne vastuolu halduslepingus märgitud eeldatava töötasu ja tegeliku töötasu vahel. Kuna

halduslepingus märgitud eeldatav töötasu ületab märkimisväärselt piirkonna keskmist töötasu, võib see kaasa tuua pettuseriski esinemise võimaluse.

2) Puudutab väljamaksetaotlust 42745 ja 43828

Palgatoetuse puhul esines juhtumeid, kus ettevõtte esindaja, kellega on toetuse andmise leping sõlmitud, on selle töötajaga (kasusaaja) seotud isik, kelle palgakulu hüvitatakse. Sellele viitab sama perekonnanimi (isikutevaheline seos). Seost on ka kontrollitud Äriregistri andmete põhjal, kus teatud juhtudel on töötaja varem olnud ka selle ettevõtte juhatuse liige. Detailsemalt on kõik juhtumid välja toodud auditi tööpaberites. Antud tähelepanek puudutab VMT 42745 kuluridasid 14, 29, 30, 40, 55 ning VMT 43828 kuluridasid 15, 19, 28, 29, 36, 53, 57. Isikutevaheline seos toetuse määramisel võib tuua kaasa pettuseriski esinemise võimaluse, mis võib väljenduda selles, et halduslepingus määratakse kõrgemat töötasu võrreldes piirkonna keskmise palgaga, või töösuhe on fiktiivne ning töötaja tegelikult tööl ei käi ja muid riske.

3) Puudutab väljamaksetaotlust 43828

Tähelepanek puudutab kulurida 14, mille puhul on tegemist autokooli B-kategooria mootorsõidukijuhi kursuse kulude hüvitamisega. Vastavalt avaldusele on koolituse läbinud isiku näol tegemist triiksärkide müügiesindajaga. Koolitusvajadust on põhjustatud järgmiselt: "triiksärkide müük, klientidega kokkusaamine, toodete kohtetoimetamine." Samas on vastavalt Äriregistri andmetele kuludokumendi väljastaja ehk tööandja Direct Media Agency OÜ põhitegevusalaks programmeerimine, kodulehe, e-poe ja portaali valmistamine. Antud koolituskulu hüvitamise põhjendatus, vajalikkus, sobivus ja tõhusus on ebaselged, mis toob kaasa pettuseriski esinemise võimaluse.

4) Puudutab väljamaksetaotlust 43828

Tähelepanek puudutab kulurida 65, mille puhul on tegemist palgatoetusega. TÖR-i andmetest selgub, et alates 02.10.2017 vähendati TLS § 37 lg 5 alusel töötaja A.L töötasu. Kuna palgatoetust makstakse TAT-i järgi (p 7.2.4.2.) maksimaalselt 12 kuud alates töötaja tööle asumisest, siis võib see viidata sellele, et isiku palka alandati seetõttu, et palgatoetus lõppes. See võib omakorda viidata sellele, et esialgne töötasu oli põhjendamatult kõrgendatud, mis toob kaasa pettuseriski esinemise võimaluse.

5) Puudutab väljamaksetaotlust 43828

Tähelepanek puudutab kulurida 46, mille puhul on tegemist palgatoetusega. TÖR-i andmetest selgub, et tööleping isikuga R.K lõpetati 03.11.2016 "muudel põhjustel". Antud juhul ei ole täpsustatud, kas põhjused on tööandjast või töötajast tulenevalt. Kui tegemist on tööandjast tuleneva põhjusega, siis on Töötukassa kohustatud toetuse kogu ulatuses tagasi nõudma. Ebaselge põhjus võib tuua kaasa pettuseriski esinemise võimaluse.

Soovitus toetuse saajale:

Soovitame toetuse saajal tagada tegevuse vastavus määruses nr 143 sätestatud nõuetele.

Toetuse saaja kommentaar:

1) Puudutab väljamaksetaotlust nr 42745.

Palgatoetuse avaldusel küsib Eesti Töötukassa maksimaalset eeldatavat töötasu, et arvestada palga muutustega (nt palgatõus peale katseaega, lisatasud) ja broneerida vastavalt sellele väljamakstav maksimaalne riigiabi ning seetõttu ei pruugi avaldusel märgitud töötasu vastata tegelikule väljamakstav tasule. Töötukassa ei näe selles riski, et eeldatav maksimaalne brutotasu erineb väljamakstav tasust, sest palgatoetuse arvestus põhineb Maksu- ja Tolliameti deklaratsioonidel (isikule reaalset välja makstav tasu, millest on kinni peetud töötuskindlustusmaksed). Palgatoetust maksab Eesti Töötukassa 50% tööandja ja töötukassa vahel sõlmitud halduslepingus sätestatud töötaja eeldatavast ühe kuu töötasust. Töötukassa infosüsteem (EMPIS) teostab automaatselt iga kuu 11. kuupäeval deklaratsioonide kontrolli ning arvutab deklaratsioonide alusel väljamaksmisele kuuluvad summad, mille töötukassa töötaja kinnitab. Tööandja esitab Töötukassale enne halduslepingu sõlmimist töötaja eeldatava töötasu, mis võib olla kõrgem kui reaalset igakuiselt makstav töötasu. Paljudel ametikohtadel sõltub töötasu ka tööpanusest (nt tükitöö) ning seetõttu ei ole võimalik alati ette näha, kas tööandja poolt planeeritud tasu konkreetse töötaja puhul realiseerub (nt kas töötajal tekib vilumus ning

valmidus teha tööd vastavalt oodatud mahule). Töötukassa maksab palgatoetust tööandja poolt esitatud deklaratsioonide alusel, mitte eeldatava tasu alusel.

2) Puudutab väljamaksetaotlust 42745 ja 43828

Eesti Töötukassal ei ole alust keelduda palgatoetuse lepingu sõlmimisest, kui leitakse seos palgatoetust taotleva ettevõtte ja isiku vahel, kelle tööle rakendamiseks palgatoetust taotletakse. Sama perekonnanimi ei pruugi viidata isikutevahelisele seosele ning isikutevaheline seos ei pruugi olla tuvastatav. Lepingu sõlmimisel kontrollib töötukassa, kas isik ja ettevõtte vastavad palgatoetuse maksmise tingimustele ja palgatoetuse eesmärgi täitmist (soodustada tööturul madalama konkurentsivõimega isikute tööle rakendumist), sõlmitud lepingu puhul kontrollib, kas ettevõtte ja isiku vahel sõlmitakse tööleping ning seejärel makstakse palgatoetust välja Maksu- ja Tolliametile esitatud deklaratsioonide alusel.

Kahtluste korral, et töösuhe on fiktiivne, on Töötukassal võimalik korraldada kohapealne kontroll, samuti oleme teinud koostööd tööinspektsiooni ning Maksu ja Tolliametiga.

3) Puudutab väljamaksetaotlust 43828

Tööandjale koolituskulude hüvitamisel lähtume tööandjapoolsest avaldusest ning tööandja põhjendusest, miks antud koolitus tööalaselt oluline on. Teenusekonsultant hindab tööandja avalduse ning esitatud dokumentide alusel koolituse põhjendatust ning koostab vastuse. Antud olukorra puhul on tööandja välja toonud, et isik on triiksärkide müügiesindaja, mistõttu on vajalik liikumine ning autojuhilubade olemasolu. Vastavalt äriregistri andmetele on ettevõttel ka teisi põhitegevusalasid, sh haldavad nad lehte www.shirts.ee, mis pakub ostmiseks triiksärke. Kuna dokumentides väljatoodud infos ei esinenud ebakõlasid, siis oli põhjendatud ka koolituskulude hüvitamine.

4) Puudutab väljamaksetaotlust 43828

Eesti Töötukassal ei ole alust kontrollida palgaandmeid pärast palgatoetuse halduslepingu lõppemist, kas ja millises suuruses maksab tööandja töötajale töötasu. Töötajal on pretensioonide korral õigus pöörduda Tööinspektsiooni töövaidluskomisjoni poole.

5) Puudutab väljamaksetaotlust 43828

Eesti Töötukassa infosüsteemis (EMPIS) ei ole võimalik palgatoetuse lepingut lõpetatuks lugeda, kui TÖR kande alusel on märgitud töölepingu lõpetamise põhjuseks „muudel põhjustel“. Sellise kande tuvastamisel küsib töötukassa alati tööandja selgitust ning palub täpsustada töötamise lõpetamise alust, andes tööandjale vastamiseks tähtaja.

Täiendava uuringu tulemusena tekkinud lisakommentaari: Asjaolusid täpsustades selgus, et antud juhul on teenusekonsultant kande tuvastamisel küsinud tööandja selgitust ning palunud täpsustada töötamise lõpetamise alust, kuid jätnud tööandja poolse vastuse mitte laekumisel TÖR kande tähelepanuta. Sellest tulenevalt algatame tööandja suhtes tagasinõudemenetlust.

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev toetuse saaja juures:

Vilma Mand, 31.12.2017.

Soovitus rakendusüksusele:

Soovitame rakendusüksusel kontrollida ning hinnata uuesti antud projekti palgatoetuse kulude abikõlblikkust ning ka dokumentide nõuetekohase täitmist.

Rakendusüksuse kommentaar: N/A

Soovituse rakendamise eest vastutav isik ja kuupäev rakendusüksuses: N/A

2. Raamatupidamises kajastamine

Auditi ulatuses olevad kulud vastavad olulises osas struktuuritoetuse saaja raamatupidamise andmetele.

3. Struktuuritoetuse maht ning ajastus

Struktuuritoetuse andmine on toimunud olulises osas ettenähtud mahus ja õigeaegselt ning omafinantseering on tagatud.

4. Hange läbiviimine

Auditi ulatuses hankeid ei ole läbi viidud.

5. Riigiabi andmine

Struktuuritoetuse saaja on toetuse kasutamisel järginud olulises osas riigiabi andmise reegleid.

6. Teavitamine ja avalikustamine

Struktuuritoetuse saaja on toetuse kasutamisest teavitamisel ning avalikustamisel järginud olulises osas kehtivaid õigusakte.

Kinnitame lõpparuande 12 leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

Keiu Rõa

Juhtivkonsultant

Ernst & Young Baltic AS

Auditi juht:

Kati Luukas

Juhtivkonsultant

Ernst & Young Baltic AS

Tallinn, 20.12.2017

Lisa 1. Mitteabikõlbliku kulu jagunemine

Töötaja nimi	ESF alates	Puhkuse jääk enne ESF (päevades)	Puhkuse periood	Puhatud päevade arv	Puhkuse päevade jääk	KP*	Abikõlblik puhkuse tasu (pp jääk x KP)	Õiendi alusel abikõlblik summa	Vahe	Vahe maksudega (SM ja töötukskindlustusmaks)
R. A.	13.06.2016	N/A	01.08-07.08.2016	5	4,76	36,39	173,35	181,96	-8,60	-11,51
T. A.	2.02.2015	13,9	16.03-22.03.15	7 TK (töövahendus konsultant)						
			04.05-10.05.15	6,9 TK + 0,1 ESF						
			06.07-26.07.15	21						
			28.12.15-10.01.16	13						
			21.03-28.03.16	6						
			18.07-06.08.16	20	11,08	34,87	386,49	697,46	-310,97	-416,08
T. I.	2.02.2015	31,06	29.06-05.07.15	7TK						
			20.07-09.08.15	21TK						
			18.07-14.08.16	3,06 TK						
								Kokku		-427,59

* KP – kalendripäeva keskmine töötasu arvatuna projekti jaoks töötatud aega arvestades